

**ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารที่ส่งต่อการเป็นองค์กรสมรรถนะสูงของ
สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 ***
**INNOVATIVE LEADERSHIP OF SCHOOL ADMINISTRATORS AFFECTING
THE HIGH - PERFORMANCE ORGANIZATION OF SCHOOL UNDER
ROI ET PRIMARY EDUCATION SERVICE AREA OFFICE 1**

กมลชนก ไชย कुमार¹, ยุวธิดา ชาปัญญา²
Kamonchanok Chaikumarn¹, Yuvatida Chapanya²
มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด^{1,2}
Roi Et Rajabhat University^{1,2}
Email : kmcn.pick@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา 2) ศึกษาการเป็นองค์กรสมรรถนะสูงของสถานศึกษา 3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับการเป็นองค์กรสมรรถนะสูงของสถานศึกษา และ 4) ศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งต่อการเป็นองค์กรสมรรถนะสูงของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 จำนวน 310 คน จำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 33 คน และครู จำนวน 277 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีความเชื่อมั่น 0.872 และ 0.855 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ การถดถอยพหุคูณแบบมีขั้นตอน และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

ผลการวิจัยพบว่า 1) ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก 2) องค์กรสมรรถนะสูงของสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก 3) ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์ทางบวกกับการเป็นองค์กรสมรรถนะสูงของสถานศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 4) ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งต่อการเป็นองค์กรสมรรถนะสูงของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 คือ ด้านการบริหารความเสี่ยง ด้านการสร้างบรรยากาศแห่งองค์การนวัตกรรม ด้านการทำงานเป็นทีมและด้านการมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง โดยตัวแปรทั้ง 4 ร่วมกันพยากรณ์ความแปรปรวนการเป็นองค์กรสมรรถนะสูงของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 ได้ร้อยละ 88.70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ : ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม; องค์กรสมรรถนะสูง; ผู้บริหารสถานศึกษา

ABSTRACT

The purposes of this article were to 1) study the innovative leadership of school administrators. 2) study the high - performance organization of school. 3) study relationship between the innovative leadership of school administrators and the high - performance organization of school. and 4) study the innovative leadership of school administrators affecting the high - performance organization of school under Roi Et Primary Educational Service Area Office 1. The samples group consisted of 310 administrators and teachers under Roi Et Primary Educational Service Area Office 1, classified into 33 school administrators and 277 teachers. The research tools are 1-5 level rating scale questionnaire with a confidence value of 0.872 and 0.855. The statistics used to analysis the data were Percentage, Mean, and Standard Deviation. The statistics used to test the hypothesis were Stepwise Multiple Regression, Pearson's Product Moment.

The results showed that 1) The innovative leadership of school administrators was at a high level. 2) The high - performance organization of school was at a high level. 3) The relationship between the innovative leadership of school administrators and the high-performance organization of school had a positive relationship correlation with statistical significance at the .01 level. 4) The innovative leadership of school administrators affecting the high - performance organization of school under Roi et primary education service area office 1 consists of 4 aspects: the aspect of risk management, the aspect of creating an atmosphere of innovation organization, the aspect of team work, and the aspect of the vision of change. The four variables together predicted the variance of the high - performance organization of school under Roi et primary education service area office 1. It could predict 88.70% with a statistical significance at the level of .01.

Keywords : Innovative Leadership; High performance organization; School Administrators

1. ความสำคัญและที่มาของปัญหาที่ทำการวิจัย

ยุคปัจจุบันหรือยุคโลกาภิวัตน์ (globalization) การเปลี่ยนแปลง เทคโนโลยีเกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว ผู้บริหารจำเป็นต้องมีความรู้และทักษะและต้องพยายามเพิ่มความรู้ค่าจนถึงแรงผลักดันที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลง เช่น พัฒนาความรู้ทักษะและความสามารถที่จำเป็น โดยเฉพาะการใช้เทคโนโลยีให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของบริบทโลก ปัจจัยสำคัญในการพัฒนาการศึกษาในศตวรรษที่ 21 หรือยุคดิจิทัล มุ่งเน้นให้สถานศึกษา ตระหนักถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการจัดการศึกษา แนวโน้มใหม่ของการศึกษาในศตวรรษที่ 21 เป็นการก้าวสู่ทักษะการคิดสร้างสรรค์ (creative thinking skills) มีทักษะเทคโนโลยี สื่อ และสารสนเทศ (information, media, and

technology skills) ในการจัดการศึกษา ซึ่งผู้บริหารต้องนำเอาเทคโนโลยีมาใช้ในการบริหาร ผู้บริหารในฐานะผู้นำองค์กรมีความจำเป็นต้องเปลี่ยนพฤติกรรมการบริหาร เพื่อนำไปสู่การเปลี่ยนแปลง เชื่อมโยงการนำนวัตกรรมมาช่วยในการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 อันเป็นสังคมยุค นวัตกรรม (Innovation society) ที่มุ่งเน้นให้คนมีความสามารถในการผลิตความรู้และสร้าง นวัตกรรมมาใช้เพื่อแก้ปัญหาของตนเองและองค์กรได้ (กิริติ ยศยิ่งยง, 2552)

การพัฒนากระบวนการศึกษาให้มีประสิทธิภาพและสามารถแข่งขันในเวทีระดับโลกได้นั้น กล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือ การพัฒนาสู่การเป็นองค์กรที่มีสมรรถนะการทำงานสูง (High Performance Organization หรือ HPO) คือองค์กรที่เก่ง มีแผนรองรับกับสถานะต่างๆอย่างชัดเจน มีการวิเคราะห์ สถานการณ์ที่สามารถกระทบต่อการทำงานจากรอบด้านทุกมุมมอง ทำให้สามารถปฏิบัติการกิจบรรลุ ตามวัตถุประสงค์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตรงตามเวลา และคุณภาพของผลงานดีเยี่ยมเป็นที่ยอมรับ ดังนั้นในปัจจุบันหน่วยงานต่างๆ ในภาคการศึกษาจึงให้ความสำคัญในเรื่องนี้และมีการนำเครื่องมือ การบริหารต่างๆมาพัฒนาหน่วยงานเพื่อให้สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาการศึกษา การที่จะ พัฒนาและปรับตัวเข้าสู่การเป็นองค์กรที่มีสมรรถนะการทำงานสูงนั้นย่อมต้องอาศัยปัจจัยสำคัญต่างๆ หลายประการ อาทิเช่น มีกระบวนการทำงานที่มีประสิทธิภาพสอดคล้องสนับสนุนกับวิสัยทัศน์ ทิศทาง กลยุทธ์ และเป้าหมายขององค์กร ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของบุคลากร และมีการกระจาย อำนาจอย่างสมดุล อย่างไรก็ตามการเปลี่ยนแปลงสู่การเป็นองค์กรสมรรถนะสูงย่อมต้องอาศัยความ ต่อเนื่อง ความสม่ำเสมอ และความมุ่งมั่นที่จะพัฒนาองค์กรตลอดเวลา (Yamsuda, 2018)

การที่โรงเรียนจะก้าวเข้าสู่การเป็นองค์กรสมรรถนะสูงและคงสมรรถนะให้ได้ตลอดเวลานั้น จำเป็นต้องมีกระบวนการในการดำเนินสู่การเป็นองค์กรสมรรถนะสูง (พลุ เดชะรินทร์, 2549) กล่าวว่ องค์กรสมรรถนะสูงเป็นองค์กรที่มีความสามารถในการเปลี่ยนแปลง เป็นองค์กรแห่ง นวัตกรรม สามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และขับเคลื่อนองค์กรภาครัฐสู่การเป็นองค์กรที่มี ศักยภาพ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบข้าราชการ ได้ส่งเสริมการยกระดับคุณภาพและ มาตรฐานการปฏิบัติงานของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐสู่ความเป็นเลิศ รวมทั้งการวางระบบใน การติดตามความก้าวหน้าและประเมินความสำเร็จของการปรับปรุงและพัฒนาองค์กรอย่างต่อเนื่อง (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ, 2559) เพื่รองรับการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้น การพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้าทัดเทียมกับอารยประเทศ หลักสำคัญก็คือการศึกษา เพราะ การศึกษาสร้างคน คนสร้างชาติ ดังนั้นการบริหารการศึกษาจึงควรมีผู้รับผิดชอบที่มีความรู้ ความสามารถ มีวิสัยทัศน์ มีสมรรถนะ ที่จะสามารถบริหารจัดการการศึกษาให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ ของชาติสามารถผลิตบุคลากรที่เกิดจากผลผลิตทางการศึกษาที่มีคุณภาพ ผู้บริหารที่จัดการบริหาร ทางการศึกษาจึงต้องมีความรู้ความสามารถและมีภาวะความเป็นผู้นำสูง

ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมจึงมีความสำคัญกับผู้บริหาร เป็นการประยุกต์ใช้ความสามารถของ ผู้บริหารในการนำองค์กร โดยคำนึงถึงปัจจัยต่างๆ ได้แก่ การสร้างวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง การมี ความคิดสร้างสรรค์ การสร้างบรรยากาศในองค์กร การบริหารความเสี่ยง จริยธรรมของผู้บริหาร การทำงานเป็นทีมและการมีส่วนร่วม ปัจจัยเหล่านี้ ที่ผู้นำต้องใช้เป็นกระบวนการสำคัญในด้านการพัฒนา ให้มีขีดความสามารถทางการแข่งขันขององค์กรให้มากขึ้น ซึ่งองค์กรต่างๆ ในประเทศไทยหันมาให้ความสำคัญกับนวัตกรรม (พยัต วุฒิรงค์, 2555) ดังนั้น การบริหารจัดการในโรงเรียนให้มีขีดสมรรถนะสูง

และเกิดความยั่งยืน ผู้นำจำเป็นต้องนำนวัตกรรมมาสร้างขีดความสามารถของโรงเรียนเพื่อสร้างผลผลิต และแก้ไขปัญหา หรือเพื่อพัฒนาองค์กรในการบริหารจัดการที่นำไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมาย ผู้บริหารสถานศึกษาจึงมีบทบาทสำคัญด้านการเป็นผู้นำในยุคปัจจุบันนี้ เรืองยศ แวดล้อม (2556) ได้กล่าวว่า ผู้บริหารเป็นผู้ที่มีความสำคัญในการขับเคลื่อนการจัดการศึกษา ให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งต้องมีบทบาททั้งในการจัดการและพฤติกรรมขององค์กร ตลอดจนต้องมีความรู้ความเข้าใจในทฤษฎีต่างๆที่เกี่ยวกับภาวะผู้นำเป็นอย่างดี ต้องรู้ถึงเทคนิค ในการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับบริบทและสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงพัฒนาทักษะอย่างต่อเนื่อง เพื่อนำองค์กรให้ไปสู่จุดหมายปลายทางอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้นำที่ดีจะต้องมีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล นำเทคโนโลยีมาใช้ในการบริหารจัดการอย่างเพียงพอและมีประสิทธิภาพ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 มีจุดมุ่งหมายภายใน ปี พ.ศ. 2566 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 จะเป็นองค์กรที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศ พัฒนาระบบบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ เพิ่มทักษะและค่านิยมของบุคลากรรวมทั้งโรงเรียนทุกโรงเรียนในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 ซึ่งได้ให้ความสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยมีจุดเน้นมุ่งสู่มาตรฐานระดับสากลโดยมุ่งเน้นส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้เป็น ผู้มีความรู้ คุณลักษณะ และทักษะการเป็นผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 มุ่งเน้นด้านการพัฒนานวัตกรรมทางการศึกษา และทักษะในการจัดกระบวนการเรียนรู้และพัฒนาระบบบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เน้นการมีส่วนร่วมทุกภาคส่วน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1, 2564) จากการรอบแนวคิดข้างต้นเองเป็นจุดเริ่มต้นให้ผู้วิจัยมีความต้องการศึกษาการเป็นองค์กรสมรรถนะสูงของสถานศึกษา ซึ่งผลการวิจัยครั้งนี้จะเป็นข้อมูลในการพัฒนาผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพในยุคศตวรรษ ที่ 21 นี้ และสามารถพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ ส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาวิชาชีพผู้บริหาร ครูและบุคลากร ให้เป็นที่ยอมรับและเพิ่มศักยภาพในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาต่อไปซึ่งส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาไทยในปัจจุบันและอนาคตสู่คุณภาพระดับสากล ดังนั้นจะต้องเพิ่มขีดความสามารถของแต่ละโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพที่สูงขึ้น ซึ่งสาเหตุที่ต้องปรับเปลี่ยนไปเป็นสถานศึกษาสมรรถนะสูง (High-Performance School) นั้นเป็นปัจจัยเชิงกลยุทธ์ทำให้โรงเรียนได้เปรียบในการแข่งขัน การที่โรงเรียนปฏิสัมพันธ์ต่อบุคลากร จะส่งผลทำให้บุคลากรเกิดความผูกพันกับโรงเรียน ถ้าโรงเรียนปฏิบัติต่อบุคลากรอย่างดีก็จะส่งผลดีทำให้บุคลากรทุ่มเทความสามารถของเขาให้กับโรงเรียนได้ และจะส่งผลถึงนักเรียนอีกด้วย (Lawler, Mohman and Benson, 2001) ซึ่งจะส่งผลให้การบริหารจัดการศึกษาภายในสถานศึกษา เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด และเป็นการยกระดับการศึกษาให้สูงขึ้นทัดเทียมนานาชาติอารยะประเทศ

จากเหตุผลดังกล่าวผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรสมรรถนะสูงของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 ซึ่งผลการวิจัยคาดว่าจะประโยชน์ต่อการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาและการเป็นองค์กรสมรรถนะสูงของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 ต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1

2.2 เพื่อศึกษาระดับการเป็นองค์กรสมรรถนะสูงของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1

2.3 เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับการเป็นองค์กรสมรรถนะสูงของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1

2.4 เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรสมรรถนะสูงของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1

3. สมมติฐานการวิจัย

3.1 ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์ทางบวกกับการเป็นองค์กรสมรรถนะสูงของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1

3.2 ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง ด้านการทำงานเป็นทีม ด้านการคิดสร้างสรรค์ ด้านการสร้างบรรยากาศแห่งองค์การนวัตกรรม ด้านการบริหารความเสี่ยง อย่างน้อย 1 ด้านส่งผลต่อการเป็นองค์กรสมรรถนะสูงของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1

4. ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

4.1 ทำให้ทราบระดับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาสามารถนำไปพัฒนานตนเองในส่วนที่ยังเป็นจุดอ่อนเพื่อพัฒนาให้เป็นจุดแข็งต่อไป และยังเป็นข้อเสนอแนะสำหรับเขตพื้นที่การศึกษาในการพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัด

4.2 ทำให้ทราบทราบระดับการเป็นองค์กรสมรรถนะสูงของสถานศึกษาซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาและเขตพื้นที่การศึกษาสามารถนำข้อเสนอแนะดังกล่าวไปใช้ประโยชน์ต่อการพัฒนาการบริหารงานภายในโรงเรียน เพื่อพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาให้ดียิ่งขึ้น

4.3 ทำให้ทราบภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมด้านที่จะส่งผลต่อการเป็นองค์กรสมรรถนะสูงของสถานศึกษาซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาและเขตพื้นที่การศึกษาสามารถนำข้อเสนอแนะดังกล่าวไปปรับปรุงรูปแบบการใช้ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมเพื่อสร้างการเป็นองค์กรสมรรถนะสูงของสถานศึกษา

5. วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ โดยมีวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้ ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 รวมทั้งหมดจำนวน 1,610 จำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 171 คน และครูจำนวน

1,439 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 รวมทั้งสิ้นจำนวน 310 คน จำแนกเป็นผู้บริหารจำนวน 33 คน และครูจำนวน 277 คน ผู้วิจัยกำหนดกลุ่มตัวอย่างของผู้บริหารสถานศึกษาร้อยละ 50 และกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของครูจากตาราง Krejcie & Morgan (บุญชม ศรีสะอาด, 2560) จากนั้นทำการสุ่มแบบแบ่งชั้นตามขนาดของโรงเรียน และใช้วิธีการสุ่มอย่างง่ายโดยการจับสลากแบบไม่ใส่คืนจากจำนวนครูที่กำหนดตามสัดส่วนของขนาดโรงเรียน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับสภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ตำแหน่ง และขนาดของโรงเรียน มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามวิธีการของ Likert's Scale เกณฑ์การให้คะแนนมี 5 ระดับ ตอนที่ 3 สอบถามเกี่ยวกับการเป็นองค์กรสมรรถนะสูงของสถานศึกษา มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) กำหนดตัวเลือกไว้ 5 ระดับ ตามวิธีการของ Likert's Scale เกณฑ์การให้คะแนนมี 5 ระดับ

การดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเองโดยมีขั้นตอนดังนี้ 1) ขออนุญาตเพื่อขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลจากคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด ถึงสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 เพื่อขออนุญาตและขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล 2) ติดต่อประสานงานกับสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 33 โรงเรียน เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง เพื่อชี้แจงรายละเอียดและความมุ่งหมายของการวิจัย ผู้วิจัยได้แจกแบบสอบถาม จำนวน 310 ชุด และแจ้งกับผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อนัดหมายเก็บข้อมูลภายใน 7 วัน เมื่อครบ 7 วันแล้วผู้วิจัยติดต่อประสานงานเพื่อรับแบบสอบถามคืน และสามารถเก็บข้อมูลกลับคืนมาได้ 282 ชุด คิดเป็นร้อยละ 90.96 3) นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ก่อนนำไปประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลในลำดับต่อไป

สถิติที่ใช้ในการวิจัย 1) สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพแบบสอบถาม ได้แก่ (1) ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและนิยามศัพท์เฉพาะ (Index of Congruence: IOC) (2) ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามตอนที่ 2 และ 3 โดยใช้สัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach) 2) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ประกอบด้วย ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) 3) สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment) การถดถอยพหุคูณแบบมีขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression)

6. ผลการวิจัย

6.1 ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 พบว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.96$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยสูงไปหาต่ำ ได้แก่ ด้านการทำงานเป็นทีม ($\bar{X} = 4.13$) ด้านการมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง ($\bar{X} = 4.05$) ด้านการคิดสร้างสรรค์

($\bar{X}=3.90$) ด้านการสร้างบรรยากาศแห่งองค์การนวัตกรรม ($\bar{X}=3.85$) และด้านการบริหารความเสี่ยง ($\bar{X}=3.85$) ตามลำดับ

6.2 องค์การสมรรถนะสูงของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ร้อยเอ็ด เขต 1 พบว่า องค์การสมรรถนะสูงของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ร้อยเอ็ด เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.02$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยสูงไปหาต่ำ ได้แก่ ด้านการมุ่งเน้นผลการปฏิบัติงาน ($\bar{X}=4.04$) ด้านการจัดการกระบวนการ ($\bar{X}=4.02$) ด้านการมุ่งเน้นคุณภาพบุคลากร ($\bar{X}=4.02$) และด้านการมุ่งเน้นผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ($\bar{X}=4.00$) ตามลำดับ

6.3 ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับการเป็นองค์กรสมรรถนะสูงของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ร้อยเอ็ด เขต 1

ตารางที่ 1 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับการเป็นองค์กรสมรรถนะสูงของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ร้อยเอ็ด เขต 1

ตัวแปร	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	X ₅	Y	ระดับความสัมพันธ์
X ₁	1.000	-	.-	-	-	.613**	สูง
X ₂	.831**	1.000	-	-	-	.682**	สูง
X ₃	.895**	.827**	1.000	-	-	.639**	สูง
X ₄	.781**	.786**	.857**	1.000	-	.867**	สูงมาก
X ₅	.585**	.619**	.591**	.855**	1.000	.928**	สูงมาก
X	.908**	.894**	.928**	.954**	.816**	.831**	สูงมาก

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 1 พบว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับการเป็นองค์กรสมรรถนะสูงของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ร้อยเอ็ด เขต 1 มีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับสูงมาก ($r_{xy}=0.831$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับการเป็นองค์กรสมรรถนะสูงของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ร้อยเอ็ด เขต 1 พบว่า มีความสัมพันธ์กันทางบวกอยู่ในระดับสูงมาก ($r = \geq 0.81$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 อยู่ 2 ด้าน คือ ด้านการบริหารความเสี่ยง และด้านการสร้างบรรยากาศแห่งองค์การนวัตกรรม ($r_{xy}=0.928$ และ 0.867 ตามลำดับ) และมีความสัมพันธ์กันทางบวกอยู่ในระดับสูง 3 ด้าน คือ ด้านการทำงานเป็นทีม ด้านการคิดสร้างสรรค์ และด้านการมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง ($r_{xy}=0.682, 0.639$ และ 0.613 ตามลำดับ)

6.4 ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรสมรรถนะสูงของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 โดยใช้การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบมีขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression) ดังตารางที่ 2 – 3

ตารางที่ 2 การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบมีขั้นตอน เพื่อค้นหาตัวแปรที่สามารถพยากรณ์ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรสมรรถนะสูงของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1

โมเดล	ตัวแปรพยากรณ์	R	R ²	F	P
1	X ₅	.928	.861	1731.700**	.000
2	X ₅ X ₄	.939	.881	1031.522**	.000
3	X ₅ X ₄ X ₂	.941	.885	710.240**	.000
4	X ₅ X ₄ X ₂ X ₁	.942	.887	545.679**	.000

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 2 พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการบริหารความเสี่ยง (X₅) เป็นตัวพยากรณ์ สามารถพยากรณ์องค์กรสมรรถนะสูงของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีอำนาจในการพยากรณ์ ร้อยละ 86.10 เมื่อเพิ่มตัวพยากรณ์ด้านการสร้างบรรยากาศแห่งองค์กรนวัตกรรม (X₄) เข้าไปมีอำนาจในการพยากรณ์ ร้อยละ 88.10 เพิ่มขึ้นจากเดิมร้อยละ 2.00 เมื่อเพิ่มตัวพยากรณ์ ด้านการทำงานเป็นทีม (X₂) เข้าไปมีอำนาจในการพยากรณ์ ร้อยละ 88.50 เพิ่มขึ้นจากเดิมร้อยละ 0.40 และเมื่อเพิ่มตัวพยากรณ์ด้านการมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง (X₁) เข้าไปมีอำนาจในการพยากรณ์ ร้อยละ 88.70 เพิ่มขึ้นจากเดิมร้อยละ 0.20

ตารางที่ 3 การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบมีขั้นตอน ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรสมรรถนะสูงของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1

ตัวแปรพยากรณ์	ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา				
	B	SE _b	β	t	p
1. X ₅	.657	.038	.692	17.167**	.000
2. X ₄	.248	.058	.234	4.287**	.000
3. X ₂	.194	.049	.156	3.963**	.000
4. X ₁	.107	.041	.105	2.624**	.009
R = .942, R ² = .887, a = .886					

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 3 พบว่า ในการวิเคราะห์สมการการถดถอยพหุคูณแบบมีขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) ตัวแปรที่ได้รับการคัดเลือกเข้าสมการ คือ ด้านการบริหารความเสี่ยง (X_5) ด้านการสร้างบรรยากาศแห่งองค์การนวัตกรรม (X_4) ด้านการทำงานเป็นทีม (X_2) และด้านการมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง (X_1) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยในรูปแบบคะแนนดิบ คือ .657, .248, .194 และ .107 ตามลำดับ และมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยในรูปแบบคะแนนมาตรฐาน คือ .692, .234, .156 และ .105 ตามลำดับ โดยตัวแปรทั้งสี่ร่วมกันพยากรณ์ความแปรปรวนขององค์การสมรรถนะสูงของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 ได้ร้อยละ 88.70 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เขียนเป็นสมการพยากรณ์ได้ดังนี้

สมการพยากรณ์องค์การสมรรถนะสูงของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 โดยใช้คะแนนดิบ

$$Y' = .886 + .657X_5 + .248X_4 + .194X_2 + .107X_1$$

สมการพยากรณ์องค์การสมรรถนะสูงของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 โดยใช้คะแนนมาตรฐาน

$$Z'_y = .692 Z_{X_5} + .234 Z_{X_4} + .156 Z_{X_2} + .105 Z_{X_1}$$

7. อภิปรายผลการวิจัย

7.1 ผลการศึกษาพบว่าภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 มีการแสดงออกถึงคุณลักษณะของผู้ที่มีสมรรถนะ บุคลิกภาพ บทบาท ความสามารถในการเข้าถึงปัญหา สามารถแสวงหาแนวทางการดำเนินการใหม่ๆ เน้นประสานความร่วมมือเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย ผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถในการนำแนวคิดนวัตกรรมมาใช้ในการพัฒนาสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพและต่อเนื่องนำไปสู่การสร้างสรรค่นวัตกรรม และสามารถนำองค์กรแก้ปัญหาเพื่อผลักดันให้องค์กรประสบความสำเร็จ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1, 2566) สอดคล้องกับงานวิจัยของ ธัญญวรรณ บุญณิ (2565) ได้ทำงานวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับความเป็นนวัตกรรมการศึกษาของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 13 ผลการวิจัยพบว่าภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก

7.2 ผลการศึกษาพบว่าความเป็นองค์กรสมรรถนะสูงของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 ได้มีการกำหนดทิศทางในการพัฒนาให้บุคลากรและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียรับรู้ มีการกระจายอำนาจให้บุคลากรในระดับต่าง ๆ สามารถตัดสินใจอย่างเหมาะสม มีแผนรองรับกับสภาวะต่างๆได้เป็นอย่างดี ผู้บริหารและสถานศึกษาให้ความสำคัญกับผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย มีการสร้างบรรยากาศองค์การให้เอื้อต่อการสร้างนวัตกรรมและการเรียนรู้ สอดคล้องกับแนวคิดของ ตติยา พนมวัน ณ อยุธยา (2560) ได้กล่าวว่า องค์การสมรรถนะสูงเป็นองค์กรที่มีการปรับตัวเพื่อให้เท่าทันกับโลกปัจจุบัน เพื่อตอบสนองกับความต้องการของผู้รับบริการ มีคุณภาพและความรวดเร็ว เป็นองค์กรที่มีแผนรองรับสภาวะการณ์ต่าง ๆ จากการวิเคราะห์

สถานการณ์ที่อาจมากระทบต่อการทำงานจากทุกรอบด้าน สามารถปฏิบัติการกิจขององค์กรโรงเรียน ได้ตามวัตถุประสงค์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปันตดา ทิบบาน (2567) ได้ทำงานวิจัยเรื่องกลยุทธ์การบริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชัยภูมิสู่การเป็นองค์กรสมรรถนะสูง ผลการวิจัยพบว่าความเป็นองค์กรสมรรถนะสูง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

7.3 ผลการศึกษาพบว่าภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับการเป็นองค์กรสมรรถนะสูงของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 พบว่ามีความสัมพันธ์กันทางบวกอยู่ในระดับสูงมาก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานที่ได้กำหนดไว้ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 มีการแสดงออกถึงความสามารถในการใช้ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมมีความรู้และใช้นวัตกรรมที่ก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด มีกระบวนการและแนวทางการป้องกันหรือลดความเสี่ยง โดยมีการจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงเพื่อการบรรลุตามเป้าหมาย โดยได้การกำหนดมาตรการหรือแผนปฏิบัติการที่สร้างความรู้ความเข้าใจแก่ครูในสถานศึกษา นำไปสู่การสร้างสรรค่นวัตกรรมเพื่อนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์ในการบริหารและพัฒนาการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้บุคลากรแสวงหาความรู้ และทักษะใหม่ ๆ จากแหล่งเรียนรู้ต่าง รวมไปถึงสถานศึกษาที่มุ่งเน้นให้บุคลากรได้รับการพัฒนาตนเองที่จะทำให้เกิดความเชี่ยวชาญในการทำงาน บุคลากรในสถานศึกษามีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานที่ตนเองรับผิดชอบและการบรรลุเป้าหมายของสถานศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุริพร อย่างสวย (2565) ได้ทำงานวิจัย เรื่องภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความเป็นองค์กรสมรรถนะสูงของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศุทรธานี พบว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับความเป็นองค์กรสมรรถนะสูงของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศุทรธานี มีความสัมพันธ์กัน

7.4 ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการบริหารความเสี่ยง ด้านการสร้างบรรยากาศแห่งองค์กรนวัตกรรม ด้านการทำงานเป็นทีม และด้านการมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง ส่งผลต่อการเป็นองค์กรสมรรถนะสูงของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 ซึ่งสอดคล้องตามสมมุติฐานการวิจัย สามารถนำมาอภิปรายตามลำดับได้ดังนี้

7.4.1 ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 ด้านการบริหารความเสี่ยงส่งผลต่อการเป็นองค์กรสมรรถนะสูงของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถในการปฏิบัติงานท่ามกลางสภาวะเสี่ยงหรือสภาวะการณ์ที่มีการเปลี่ยนแปลง ผู้บริหารสถานศึกษามีการวางแผนการทำงานที่ชัดเจน มีความเอาใจใส่ ใส่ใจในผลการดำเนินงานที่จะเกิดขึ้น ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ครูและบุคลากรทุกระดับในสถานศึกษามีส่วนร่วมในการสนับสนุนและการบริหารความเสี่ยง ผู้บริหารมีการกำหนดแนวทางและสร้างมาตรฐานการควบคุมความเสี่ยง เพื่อป้องกันและลดโอกาสของความเสี่ยงที่จะทำให้เกิดความเสียหายต่อสถานศึกษาและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย อีกทั้งมีการกำกับ ติดตาม ประเมินผลอย่างเหมาะสม ส่งผลให้ครูปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพช่วยลดและจัดการความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นจากการปฏิบัติงาน เพื่อบรรลุผลสำเร็จตามแผนขององค์กร ผลวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ

เวียงวิวรรณ ท่าพล (2557) ได้ศึกษางานวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารที่ส่งผลต่อองค์การขีดสมรรถนะสูงของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 พบว่าภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการบริหารความเสี่ยงส่งผลต่อการเป็นองค์การขีดสมรรถนะสูงของโรงเรียน สามารถพยากรณ์องค์การขีดสมรรถนะสูงของโรงเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

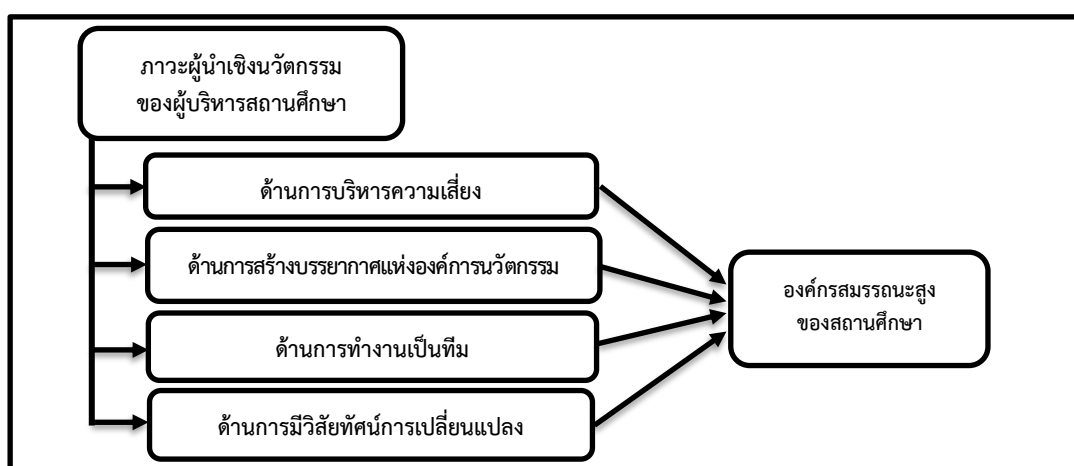
7.4.2 ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 ด้านการสร้างบรรยากาศแห่งองค์การนวัตกรรมส่งผลต่อการเป็นองค์กรสมรรถนะสูงของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษามีการกำหนดทิศทางของโครงสร้างองค์กรและวัตถุประสงค์ที่ชัดเจน ในการพัฒนาองค์กรให้มุ่งสู่การเป็นองค์กรนวัตกรรม สามารถสร้างบรรยากาศให้เกิดการแลกเปลี่ยนความรู้ในทุก ๆ ฝ่ายงาน มีพื้นที่ได้พบปะเพื่อพูดคุยสื่อสารกัน ส่งเสริมให้มีการแบ่งปันความรู้ ความคิดใหม่ ๆ เพื่อผลักดันให้เกิดการจัดการความรู้ในองค์กรอย่างจริงจัง สถานศึกษามุ่งเน้นให้บุคลากรได้รับการพัฒนาและได้รับมอบหมายการทำงานที่จะทำให้เกิดความเชี่ยวชาญในการทำงาน กำหนดตัวชี้วัดที่มีผลต่อความสำเร็จของสถานศึกษาและมีการปรับปรุงการทำงานอย่างสม่ำเสมอ ย่อมส่งผลให้เกิดประสิทธิภาพในการทำงาน ผลวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของเวียงวิวรรณ ท่าพล (2557) ได้ศึกษางานวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารที่ส่งผลต่อองค์การขีดสมรรถนะสูงของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ผลการวิจัยพบว่าภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านบรรยากาศแห่งองค์การนวัตกรรมส่งผลต่อการเป็นองค์การขีดสมรรถนะสูงของโรงเรียน สามารถพยากรณ์องค์การขีดสมรรถนะสูงของโรงเรียนมี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

7.4.3 ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ดเขต 1 ด้านการทำงานเป็นทีมส่งผลต่อการเป็นองค์กรสมรรถนะสูงของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาแสดงออกถึงการปฏิบัติงาน ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถกระตุ้นให้บุคลากรเกิดการช่วยกันคิด ช่วยกันระดมสมอง โดยใช้ศักยภาพของตนเองอย่างเต็มความสามารถ เพื่อให้ทำงานได้สำเร็จและบรรลุเป้าหมายได้ ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนส่วนใหญ่มีการพัฒนาและสร้างสรรค์นวัตกรรมในการบริหารจัดการเป็นทีม โดยมีการบูรณาการจากหลาย ๆ ฝ่าย เพื่อให้เกิดผลสำเร็จที่เพิ่มขึ้น เพื่อให้การร่วมกันทำงานเกิดประสิทธิภาพที่สูงขึ้น ผู้บริหารสถานศึกษามีการสนับสนุน เปิดโอกาสให้ครูและบุคลากร ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย มีการร่วมกันแสดงความคิดเห็นและร่วมกันสร้างนวัตกรรมเพื่อผลงานที่เป็นประโยชน์ร่วมกัน ส่งผลให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการกำหนดผลลัพธ์การทำงาน สถานศึกษามีการวิเคราะห์การบริหารจัดการของทุกฝ่ายเชื่อมโยงระหว่างทักษะที่ได้รับจากการทำงานร่วมกันเกิดขึ้นอย่างมีประสิทธิภาพ ผลวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของศรีัญญา ผันอากาศ (2565) ได้ศึกษางานวิจัยเรื่องภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความเป็นองค์การขีดสมรรถนะสูงโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ยโสธรเขต 2 ผลการวิจัยพบว่าภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการทำงานเป็นทีม และมีส่วนร่วมส่งผลต่อการเป็นองค์การขีดสมรรถนะสูงของโรงเรียน สามารถพยากรณ์องค์การขีดสมรรถนะสูงของโรงเรียนได้อ่านาพยากรณ์ร้อยละ 79.60 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

7.4.4 ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 ด้านการมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลงส่งผลต่อการเป็นองค์กรสมรรถนะสูงของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาที่มีการกำหนดวิสัยทัศน์ที่กำหนดเป้าหมายกลยุทธ์ในการสร้างนวัตกรรมของสถานศึกษาและกำหนดเป้าหมายสถานศึกษาในอนาคตที่เหมาะสมและความเป็นไปได้ในการเป็นองค์กรนวัตกรรมผู้บริหารต้องสามารถสื่อสารวิสัยทัศน์ที่มุ่งยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษาอย่างเป็นรูปธรรมแก่ครูและชุมชนเพื่อจะได้ปฏิบัติตามวิสัยทัศน์ที่สร้างขึ้น พร้อมรับมือกับการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ สร้างโอกาสในการพัฒนาสถานศึกษาจากปัจจุบันไปสู่การสร้างนวัตกรรมภายใต้บริบทของสถานศึกษายุคใหม่ ผลวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุรีย์ อย่างสวย (2565) ได้ศึกษางานวิจัยเรื่องภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความเป็นองค์กรสมรรถนะสูงของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลงส่งผลต่อการเป็นองค์กรสมรรถนะสูงของสถานศึกษา เป็นตัวแปรพยากรณ์ ได้อำนาจพยากรณ์ร้อยละ 70.00

8. องค์ความรู้ใหม่

จากการศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรสมรรถนะสูงของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 ผู้วิจัยค้นพบองค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรสมรรถนะสูงของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 จำนวน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารความเสี่ยง ด้านการสร้างบรรยากาศแห่งองค์กรนวัตกรรม ด้านการทำงานเป็นทีม และด้านการมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัยดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 องค์ความรู้ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรสมรรถนะสูงของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1

9. ข้อเสนอแนะ

9.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

9.1.1 จากการวิจัยพบว่าภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการสร้างบรรยากาศแห่งองค์การนวัตกรรมและด้านการบริหารความเสี่ยง มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าด้านอื่น ๆ ดังนั้นเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 ควรมีการส่งเสริมการใช้นวัตกรรมในการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้ด้วยนวัตกรรมใหม่ ๆ มาใช้ และกำกับติดตามการวางแผนการบริหารความเสี่ยงด้านต่างๆที่อาจมีผลกระทบต่อสถานศึกษา มีการติดตาม ประเมินผล สรุปผลการดำเนินงานมาปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

9.1.2 จากการวิจัยพบว่าองค์กรสมรรถนะสูงของสถานศึกษา ด้านการมุ่งเน้นผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าด้านอื่น ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาควรเสริมสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย การประสานความร่วมมือและสร้างการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพเพื่อเป็นการรวบรวมข้อคิดเห็นจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในองค์กร มีการรวบรวมแนวคิดจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่หลากหลายเพื่อหาข้อสรุปในความเป็นไปได้ทางการปฏิบัติเพื่อแก้ไขปรับปรุงพัฒนาองค์กรให้เป็นองค์กรสมรรถนะสูงอย่างยั่งยืนต่อไป

9.1.3 ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการบริหารความเสี่ยง ด้านการสร้างบรรยากาศแห่งองค์การนวัตกรรม ด้านการทำงานเป็นทีม และด้านการมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง ส่งผลต่อการเป็นองค์กรสมรรถนะสูงของสถานศึกษา ดังนั้นหน่วยงานต้นสังกัดควรมีการพัฒนาสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาทั้ง 4 ด้าน ด้วยนวัตกรรมเพื่อใช้ในการบริหารสถานศึกษา สนับสนุนการนำผลการวิจัยใน 4 ด้านมาปรับประยุกต์ใช้ในการพัฒนาสถานศึกษาและมีการนิเทศ ติดตาม ประเมินผลการพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง

9.2 ข้อเสนอแนะสำหรับผู้ปฏิบัติ

9.2.1 จากผลการวิจัย พบว่า ด้านการบริหารความเสี่ยง มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าด้านอื่น ๆ ผู้บริหารจึงต้องให้ความสำคัญในการพิจารณาไตร่ตรองประเมินสถานการณ์หรือผลลัพธ์ที่จะเกิดขึ้นจากการตัดสินใจในการนำนวัตกรรมไปใช้ในการปฏิบัติงานและมีการวางแผนมาตรการรองรับ

9.2.2 จากผลการวิจัย พบว่า ด้านการมุ่งเน้นผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าด้านอื่น ๆ ผู้บริหารจึงต้องมีการติดต่อหรือการมีการสำรวจความพึงพอใจกับผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเพื่อสร้างความสัมพันธ์พร้อมทั้งมีการปรับปรุงเพื่อเพิ่มศักยภาพวิธีการปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับแผนกลยุทธ์ขององค์กร

9.3 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

9.3.1 ควรทำวิจัยเพื่อหาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1

9.3.2 ควรทำวิจัยเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมโดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านการบริหารความเสี่ยง ด้านการสร้างบรรยากาศแห่งองค์การนวัตกรรม ด้านการทำงานเป็นทีม และด้านการมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง เนื่องจากทั้ง 4 ด้าน มีอิทธิพลต่อการเป็นองค์กรสมรรถนะสูงของสถานศึกษา

9.3.3 ควรทำการวิจัยและพัฒนารูปแบบทางการเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของ

ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1

9.3.4 ควรทำการวิจัยการหาแนวทางการพัฒนาองค์กรสมรรถนะสูงของสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1

9. บรรณานุกรม

- กิริติ ยศยิ่งยง. (2552). **องค์กรแห่งนวัตกรรมแนวคิดและกระบวนการ**. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ตติยา พนมวัน ณ อยุธยา. (2560). แนวทางการสร้างความผูกพันของศิษย์เก่า คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล. **วารสารสหศาสตร์**. 21(2). 46-61.
- ธัญญวรรณ บุญมณี. (2565). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับความเป็นนวัตกรรมการศึกษาของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 13. **วารสาร มจร อุบลราชธานี**. 10(2). 364-378.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2560). **การวิจัยเบื้องต้น**. พิมพ์ครั้งที่ 10. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- ปนัดดา ทิบบาน. (2567). กลยุทธ์การบริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชัยภูมิสู่การเป็นองค์กรสมรรถนะสูง. **วารสารสมาคมพัฒนาวิชาชีพการบริหารการศึกษาแห่งประเทศไทย**. 6(1). 352-366.
- พยัต วุฒิมรงค์. (2555). **การจัดการนวัตกรรมการปฏิบัติที่เป็นเลิศ**. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พสุ เดชะรินทร์. (2549). **การพัฒนาศักยภาพให้มีขีดสมรรถนะสูง**. กรุงเทพฯ : วิชั่น พรินท์ แอนด์ มีเดีย.
- เรืองยศ แวดล้อม. (2556). **การบริหารการศึกษา**. สืบค้นเมื่อ 25 ตุลาคม 2565. จาก <http://lek56.edublogs.org/2014>
- เวียงวิวรรณ ทำทูล. (2557). **ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อองค์กรขีดสมรรถนะสูงของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21**. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ศรีัญญา ผันอากาศ. (2565). ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความเป็นองค์กรขีดสมรรถนะสูงโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยโสธร เขต 2. **วารสารการบริหารและนเทศการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม**. 13(1). 52-63.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1. (2564). **รายงานผลการดำเนินงานประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564**. ร้อยเอ็ด : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1. (2566). **รายงานผลการดำเนินงานประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566**. สืบค้นเมื่อ 25 ตุลาคม 2566. จาก https://roiet1.go.th/?page_id=2822

- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ. (2559). **คู่มือคำอธิบายตัวชี้วัดการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐปีงบประมาณ พ.ศ. 2559**. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ.
- สุริพร อย่างสวย. (2565). ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความเป็นองค์การสมรรถนะสูงของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี. **วารสาร มจร อุบลปริทรรศน์**. 7(2). 2089-2104.
- Lawler, E. E., Mohrman, S. A., & Benson, G. (2001). **Organizing for High Performance: Employee Involvement, TQM, Reengineering, and Knowledge Management in the Fortune 1000**. San Francisco : Jossey-Bass.
- Yamsuda, T. (2018). Knowledge Management: A Tool for Learning Organizations and High- Performance Organizations. **Naval Medical Journal**. 45(1). 170-181.